

Efterafgrødeordninger 2026

Juli 2026 I 2026 kan du være omfattet af fire forskellige efterafgrødeordninger. Her kan du orientere dig om de overordnede regler og frister, og hvordan ordningerne overlapper med hinanden.

1. Pligtige efterafgrøder

Hvis du den 31. juli 2026 råder over et afgrødeareal på mindst 10 ha, der er omfattet af en fosfornorm eller kvælstofnorm, har du pligt til at etablere pligtige efterafgrøder i efteråret 2026. Hvis du er omfattet af kravet, skal du etablere efterafgrøder på 10,7 eller 14,7 procent af dit afgrødeareal afhængigt af, hvor meget organisk gødning du udbringer. Du kan vælge at erstatte pligtige efterafgrøder med alternativer eller du kan vælge at få nedsat din kvælstofkvote i stedet for at så efterafgrøder. Du kan også vælge at udlægge ekstra efterafgrøder, som kan bruges til at opfylde kravet i senere planperioder.

2. Husdyrefterafgrøder

Hvis du udbringer over 30 kg N pr. ha fra husdyrgødning eller anden organisk gødning, og du ikke er økolog, kan du blive pålagt at udlægge husdyrefterafgrøder. Det gælder, hvis du har arealer i særligt udpegede områder, hvor der er stigende anvendelse af organisk gødning. Du kan erstatte husdyrefterafgrøder med de samme alternativer, som gælder for pligtige efterafgrøder, ligesom du også kan opspare husdyrefterafgrøder til senere planperioder.

3. Måltrettet kvælstofregulering

I 2026 kan du søge tilskud til udlæg af efterafgrøder og en række alternativer under ordningen måltrettet kvælstofregulering. Bemærk, at du ikke kan få tilskud, hvis du vælger alternativet reduceret kvælstofkvote. Tilskuds-satsen er 673 kr./ha efterafgrøder, og du kan søge ordningen i Fællesskema 2026. På ansøgningssiden og i Internet Markkort kan du se, hvilke marker du kan søge tilskud til. Du kan kun søge tilskud på marker, der ligger inden for et kystvandområde, hvor der er et indsatsbehov.

Du kan ikke søge, hvis din bedrift pr. 1. februar 2026 er autoriseret til økologisk drift, eller du har ansøgt herom.

4. Obligatoriske målrettede efterafgrøder

Hvis der ikke bliver udlagt nok efterafgrøder eller alternativer under den frivillige del af målrettet kvælstofregulering, til at imødekomme indsatsbehovet i det enkelte kystvandområde, kan der blive indført et krav om etablering af obligatoriske målrettede efterafgrøder. Et eventuelt krav vil blive meldt ud i forsommeren 2026 i de kystvandområder, hvor der fortsat er et indsatsbehov. Du kan modregne de efterafgrøder og alternativer, du har tilsagn til under den frivillige del af målrettet kvælstofregulering med et eventuelt krav i det pågældende område. Hvis du vælger at opfylde kravet ved en kvotenedsættelse, vedrører kvotetrækket planperioden 2026/2027.

Alternativer til efterafgrøder

Du kan vælge at etablere alternative virkemidler i stedet for efterafgrøder. Bemærk, at alternativerne ikke har den samme kvælstofreducerende effekt pr. ha som efterafgrøder, og der bruges derfor en omregningsfaktor, som viser, hvor mange ha af et alternativt virkemiddel, der svarer til 1 ha efterafgrøder (EA).

Alternativer og deres omregningsfaktor	
Mellemafrøder	2 ha til 1 ha EA
Tidlig såning af visse vinterafgrøder	1,9 ha til 1 ha EA
Braklagte arealer	1 ha til 2 ha EA
Braklagte arealer langs vandløb og søer	1 ha til 4 ha EA
Flerårige energiafgrøder	0,8 ha til 1 ha EA
Efterafgrødeblandinger m. kvælstoffikserende arter	1 ha til 1 ha EA
Præcisionslandbrug	11 ha til 1 ha EA
Reduceret kvælstofkvote	110/175 kg til 1 ha EA

Hvis du vælger at indmelde reduceret kvælstofkvote afhænger omregningsfaktoren af, hvor meget organisk gødning der anvendes på bedriften. Anvender du mindre end 80 kg N/ha, er omregningsfaktoren 110 kg N/ha, mens der skal benyttes en omregningsfaktor på 175 kg N/ha, hvis du anvender 80 kg N/ha eller derover.

Som alternativ til frivillige efterafgrøder i målrettet kvælstofregulering vil kvotereduktionen gælde for planperioden 2025/2026. Som alternativ til obligatoriske målrettede efterafgrøder samt pligtige og husdyrefterafgrøder vil kvotereduktionen gælde for planperioden 2026/2027.

Hvilken planperiode, kvotereduktionen vil være gældende for, afhænger af, på hvilken ordning, du vil gøre brug af muligheden.

Kalender for de væsentligste krav og frister for efterafgrøder i 2025			Gælder for:
2026	1. februar	Ansøgningsrunden for målrettet kvælstofregulering åbner	Målrettet kvælstofregulering
	23. april	Frist for at indsende Fællesskema 2026 med ansøgning om tilsagn til målrettet kvælstofregulering	Målrettet kvælstofregulering
	1. august	Hovedfrist for etablering af efterafgrøder	Alle ordninger
	20. august*	Frist for at etablere efterafgrøder af korsblomstrede arter, honningurt, klinte, morgenfrue, hjulkrone, rug, vårbyg og havre.	Alle ordninger
	10. september	Frist for at indberette pligtige og husdyrefterafgrøder og ændringer til målrettet kvælstofregulering til planperioden 2026/2027	Alle ordninger
		Frist for indberetning af sent etablerede efterafgrøder	Alle ordninger
	20. oktober	Tilladt at destruere efterafgrøder (dog ikke efterafgrøder udlagt i majs)	Alle ordninger
2027	31. januar	Frist for at nedskrive areal med efterafgrøder i gødningskvote- og efterafgrødeskemaet	Pligtige og husdyrefterafgrøder
	1. februar	Tilladt at destruere alternativet efterafgrødeblandinger med kvælstof-fikserende arter	Alle ordninger
	1. marts	Tilladt at destruere efterafgrøder udlagt i majs	Alle ordninger
*Det er muligt at så efterafgrøder frem til den 7. september. En etablering senere end den 20. august vil blive modsvaret af en kvotereduktion.			

	Målrettet kvælstofregulering	Obligatoriske målrettede efterafgrøder	Pligtige og husdyrefterafgrøder
Kan overlappe med afgrøder til opfyldelse af 80 % til undtagelsesbrug	Nej	Nej	Ja
Stedfasthed	Ja, de skal udlægges, hvor der er indberettet	Nej	Nej
Hvor skal du indberette efterafgrøderne	FS	GKEA	GKEA
Konsekvenser ved manglende opfyldelse	Nedsat tilskud og reduceret N-kvote	Bøde, dog indskærpelse ved overtrædelser under 0,8 ha	Bøde samt evt. KO-sanktion, dog indskærpelse ved overtrædelser under 0,8 ha